

INclusion

JAARVERSLAG 2025

www.inclusionworldwide.org

*Stichting INclusion
Lange Wetering 83
1394KE Nederhorst den Berg
info@inclusionworldwide.org
+31 6 52749738*

Inhoud

Voorwoord van de voorzitter	3
1. Verslag van het bestuur	4
1.1 NIDP – Yearly Review	4
1.2 Evaluatie door AFARD.....	6
1.3 Monitoring door Atego Sub-county	10
1.4 Monitoring door Nebbi District	11
1.5 Wetenschappelijk onderzoek.....	13
1.6 Publiciteit.....	16
1.7 Organisatie	18
1.8 Fondsenwerving	20
2. Plannen voor 2026.....	21
2.1 NIDP.....	21
2.2 Wetenschappelijk onderzoek.....	21
2.3 Publiciteit.....	22
2.4 Financiën	23
3. Stichting INclusion	24
3.1 Bestuur	24
3.2 Medewerkers	24
4. Jaarrekening 2025.....	25

Voorwoord van de voorzitter

We kijken met grote tevredenheid terug op 2025. Door de bijdragen van enkele fondsen, samen met een eerdere toezegging van Ton aan de Stegge, konden we de financiering van het basisinkomenproject in Welle tot en met de beoogde einddatum (31 juli 2027) zeker stellen. We zijn erg blij dat we de bewoners van Welle nu zeven jaar lang financiële zekerheid kunnen bieden, zodat ze zich geen zorgen meer hoeven te maken over hun eerste levensbehoeften en kunnen bouwen aan een betere toekomst.

Over de ontwikkelingen in het project in 2025 is er ook vrijwel uitsluitend positief nieuws te melden. Alle rapporten en evaluaties door AFARD en door Atego Sub-county en Nebbi District zijn zeer positief over de vooruitgang in 2025. Veel inwoners investeerden hun basisinkomen in betere huizen en in vee en landbouw. Sommigen startten een eigen bedrijfje of breidden dit uit, zoals kiosken, een imkerij en een openluchtbioscoop. Verder hebben de inwoners besloten om het *community fund* te gebruiken om te investeren in de bouw van een kerk, die ook dienst kan doen als gemeenschapsgebouw voor niet-religieuze activiteiten. Het project wordt gezien als een voorbeeldproject. Alle betrokkenen zouden graag zien dat deze effectieve aanpak wordt opgeschaald naar meer dorpen in Nebbi District.

Aan het einde van het jaar zijn de bewoners er - nogmaals - opgewezen dat het project over anderhalf jaar zal eindigen en is hen gevraagd zich hierop voor te bereiden. De bewoners waren blij met deze tijdige herinnering. Het is voor hen een extra aanmoediging om het eigen basisinkomen goed te investeren om na afloop van het project op eigen benen te kunnen staan.

In mei 2025 is in het internationale tijdschrift *Journal of Alternative Finance* een uitgebreide [publicatie](#) verschenen van de onderzoekers van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) over het project in Welle, met zeer positieve conclusies: *van Dongen, E.M.A., Lensink, B.W., Mueller, A. - Affects of Cash-Transfer Programs: New Evidence From Uganda*. Daarmee was 2025 ook een succesvol jaar voor de tweede doelstelling van INclusion, namelijk bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek naar onvoorwaardelijke cash transfers.

Tot slot hebben we eind 2025 een nieuwe vrijwillige medewerker Communicatie en Publiciteit kunnen verwelkomen, Merel van der Laan. Met haar opleiding en werkervaring in journalistiek en media-analyse, zal zij ons gaan helpen met de nieuwsbrieven en het professionaliseren van onze communicatie via sociale media.

We hopen dat u met belangstelling zult lezen over alle positieve ontwikkelingen in Welle. Dank voor uw betrokkenheid en steun. Samen maken we het verschil!

José Willemsen



1. Verslag van het bestuur

1.1 NIDP – Yearly Review

In het Nebbi Inclusive Development Project (NIDP) ontvangen alle inwoners van Welle 15 euro per maand, volwassenen en kinderen. Dit bedrag is ongeveer voldoende voor de eerste levensbehoeften (80% van de internationale armoededrempel). De bewoners ontvangen 90% van dit basisinkomen direct als mobiel geld op hun telefoons die ze aan het begin van het project hebben gekregen. De overige 10% gaat naar het *community fund* voor gezamenlijke investeringen in voorzieningen voor het hele dorp.

Het aantal ontvangers van dit basisinkomen is in 2025 gestegen van 380 naar 403. Maandelijks wordt het bewonersregister gecorrigeerd voor overledenen en degenen die uit Welle zijn verhuisd. Eénmaal per jaar tijdens de *Yearly Review* worden nieuwgeborenen en zo mogelijk ook degenen die in Welle zijn komen wonen, bijvoorbeeld door huwelijken, aan het register toegevoegd. Met de bewoners is in het *community covenant* afgesproken dat het totaal aantal ontvangers van de maandelijkse cash transfer per jaar met maximaal 3,6% mag stijgen. Dit percentage is gebaseerd op de gemiddelde bevolkingsgroei in Oeganda bij de start van het project.



bijeenkomst inwoners Welle voor de Yearly Review

Naast het bijwerken van het bewonersregister is tijdens de [Yearly Review 2025](#) het project door de inwoners van Welle geëvalueerd. De bewoners zijn heel tevreden met het verloop van het project. Wel worden tijdens de bijeenkomst enkele problemen gemeld, met het plannen van het onderhoud van de waterputten die in 2021 en 2024 met behulp van het *community fund* zijn aangelegd, en met de betaling van de kleine bijdragen voor dit onderhoud door sommige huishoudens. Deze problemen

zijn door de contactpersoon voor Welle, Ibrahim Bashir, gemeld aan de *subcounty health assistant* en met diens hulp opgelost.

AFARD noemt in de yearly review NIDP een innovatieve aanpak van armoedebestrijding en sociale zekerheid in Oeganda. Het project laat een paradigmaverschuiving zien van traditionele voorwaardelijke hulp naar een onvoorwaardelijk basisinkomen, waarbij het fundamentele recht van ieder individu op een inkomen dat toereikend is voor basisbehoeften, deelname aan de samenleving en een humaan leven wordt erkend. Het is een erkenning van de waardigheid van de begunstigden en hun vermogen om weloverwogen beslissingen te nemen over hun eigen welzijn en ontwikkelingsprioriteiten.

In 2025 is op verzoek van de inwoners UGX 40.220.856 (zo'n 9.575 euro) overgemaakt uit het *community fund*, dat wordt beheerd door INclusion, om te investeren in de bouw van een kerk. Deze kan ook worden gebruikt voor andere gemeenschappelijke bijeenkomsten in het dorp dan kerkdiensten.



de kerk in aanbouw

Aan het einde van het jaar is er als onderdeel van het exit plan op verzoek van INclusion door AFARD een extra bijeenkomst met de bewoners georganiseerd om hen eraan te herinneren dat het project over anderhalf jaar zal eindigen. Daarbij is de bewoners geadviseerd om zich hierop goed voor te bereiden. De bewoners waren blij met deze tijdige herinnering. Het is voor hen een extra aanmoediging om het eigen basisinkomen zo te investeren, dat ze na afloop van het project op eigen benen kunnen staan.

1.2 Evaluatie door AFARD

Naast de *Yearly Review* heeft AFARD ook een jaarrapport over het basisinkomenproject in Welle uitgebracht: [Nebbi Inclusive Development Program \(NIDP\) Report 2025](#).¹

Het aantal ontvangers van de cash transfer groeide van 380 inwoners in 2024 naar 403 ontvangers in 2025. In het rapport wordt aangegeven waar het basisinkomen aan is besteed. Het meest werd uitgegeven aan voedsel, gezondheid, kleding, landbouw, steun aan familieleden, onderwijs en 'assets'. Een belangrijk onderdeel van de assets zijn investeringen in nieuwe woningen.



Ibrahim Bashir, contactpersoon voor Welle van AFARD

De bouw van de kerk in Welle is gestart. De kerk wordt grotendeels gefinancierd door middel van het *community fund* (9.575 euro). Daarnaast wordt aan de bewoners van Welle een kleine maandelijkse bijdrage gevraagd: omgerekend op basis van de huidige wisselkoersen 1,18 euro per volwassene en 0,47 euro per kind. De inwoners van Welle verrichten zelf het meeste werk, onder toezicht van een aannemer. Diensten en andere bijeenkomsten vonden tot op heden in de open lucht plaats. AFARD ziet de bouw van de kerk als teken dat de inwoners van Welle in staat zijn om samen actie te ondernemen ten behoeve van zelfgekozen prioriteiten, met de daarvoor benodigde planning en financiële discipline.

In het rapport staan enkele van de positieve resultaten van het project in 2025. Meer gezinnen zijn uit extreme armoede geraakt. Het percentage extreme armoede is gezakt van 38% in 2024 naar 28% in 2025. AFARD hanteert hierbij een strengere norm voor extreme armoede dan de internationale armoedegrens van de Wereldbank (\$3.00 per persoon per dag in 2021 PPP), namelijk *asset poverty*. Volgens deze norm wordt iemand als extreem arm beschouwd als het totale vermogen van een huishouden (zowel in geld als in goederen) minder is dan wat nodig is om minimaal drie maanden van te leven.

¹ De informatie in deze paragraaf is afkomstig uit het NIDP Report 2025, het NIDP Report 2024 en correspondentie met AFARD voor verdere info over de gerapporteerde resultaten en cijfers.

Ook op andere vlakken zijn er in 2025 verbeteringen te zien ten opzichte van het voorgaande jaar. Er is een zeer sterke toename in het bezit van duurzame, semi-permanente woningen, van 12% in 2024 tot 66% in 2025. Veel inwoners hebben de bouw van hun nieuwe woning in 2025 voltooid. De semi-permanente woningen van baksteen zijn sterker, comfortabeler en ruimer dan de traditionele woningen, en ze vergen minder onderhoud. Daarmee leveren ze een belangrijke bijdrage aan het verbeteren van de levensomstandigheden van de mensen in Welle.



een van de nieuwe huizen in Welle in aanbouw

Een andere sterke stijging is het percentage vrouwen dat aangeeft zich empowered te voelen: dit is gestegen van 67% naar 90%. Door het eigen basisinkomen van de vrouwen, en doordat ook het basisinkomen van de kinderen aan hen wordt toevertrouwd, hebben de vrouwen in Welle meer zeggenschap gekregen in de (financiële) planning in het huishouden en in het dorp.

Ook is er een sterke stijging in alternatieve inkomsten genererende activiteiten (IGA), anders dan landbouw en vee. Het gaat dan bijvoorbeeld om kiosken die voeding en huishoudelijke artikelen verkopen en veel kleine handeltjes in onder meer landbouwproducten, vis, snacks en tweedehandskleding. Verder is er een imker in Welle, iemand is een openluchtbioscoop begonnen, een ander een kapsalon en weer iemand een motorreparatie-service. In 2024 had slechts 4% van de huishoudens in Welle zo'n kleine handel of bedrijf. Dit percentage was in 2025 toegenomen tot 21%. AFARD denkt dat deze toename komt doordat de inwoners zich aan het voorbereiden zijn op het naderende einde van het project. Daarom willen ze hun inkomstenbronnen diversifiëren. Wel nam het gemiddelde inkomen per alternatieve IGA af, van zo'n 38 euro per maand naar plusminus 30 euro per maand. Oorzaak hiervan is de toegenomen concurrentie. Per saldo is er in Welle door de sterke stijging van het aantal kleine ondernemingen een toename van meer dan 300% van het inkomen uit niet-agrarische bedrijvigheid.

De inkomsten uit landbouw en veeteelt zijn ook sterk gestegen: landbouw van 53 naar 112 euro per huishouden per oogstseizoen en veeteelt van 63 euro naar 276 euro per jaar. Deze sterke stijging komt door een combinatie van hogere productie en gestegen voedselprijzen.



Ocima Elizabeth kocht koeien en verkoopt melk

De inwoners van Welle zijn ook begonnen met het planten van bomen. In 2025 heeft elk huishouden gemiddeld 19 bomen geplant, met name fruitbomen zoals mango-, passievrucht-, jackfruit-, citroen- en sinaasappelbomen. Dit zowel voor eigen consumptie als voor toekomstige inkomsten.

Ook zullen de bomen zorgen voor een toename van de biodiversiteit. Voorafgaand aan het project waren bijna alle grotere bomen rondom Welle verdwenen, omdat veel inwoners bomen kaptten om een klein inkomen te verdienen met houtskoolproductie. Ze hadden weinig andere mogelijkheden. Bijna iedereen is nu gestopt met het kappen van bomen voor houtskool. Hierdoor, en door het planten van nieuwe bomen, is de natuur en biodiversiteit rondom Welle zich aan het herstellen.

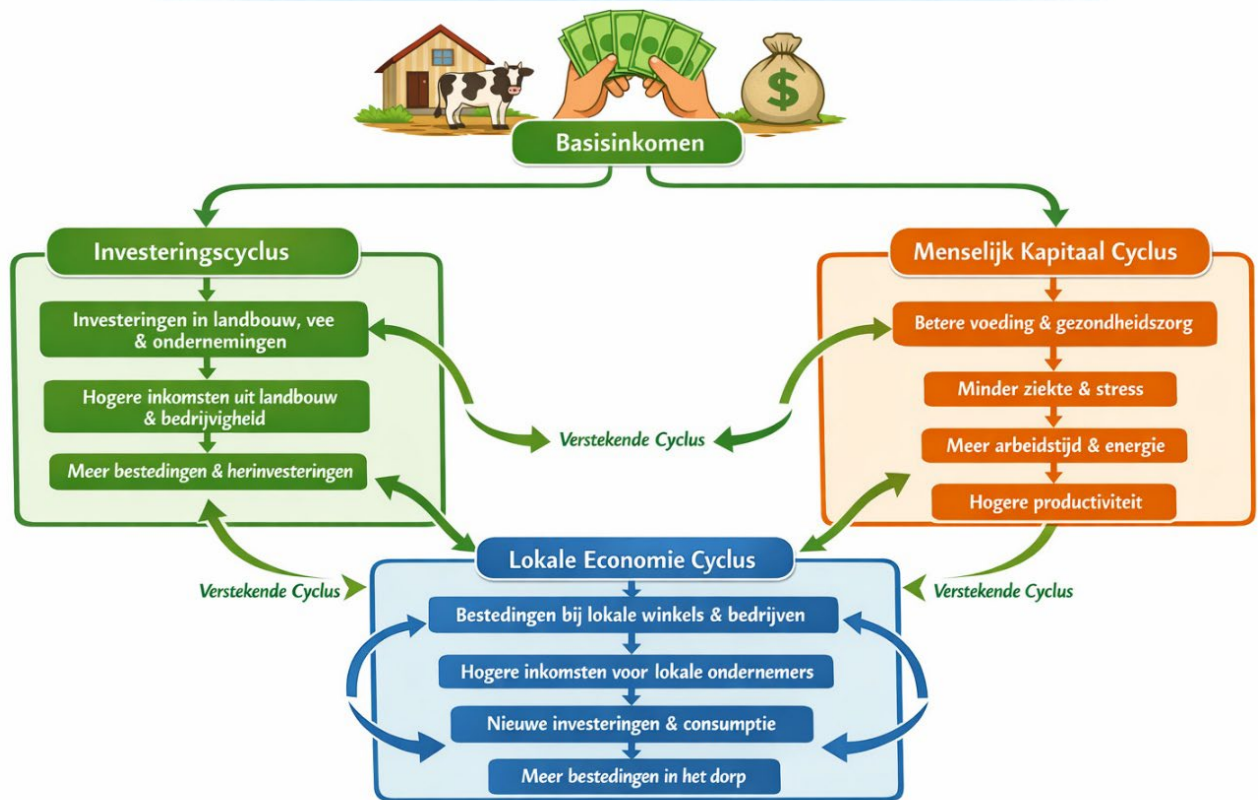
Andere positieve ontwikkelingen zijn:

- ✓ Hygiëne: de toename van het bezit van putlatrines met handwasfaciliteiten van 68% in 2024 naar 81% in 2025. Deze toename is mede het gevolg van beleid van de lokale overheid.
- ✓ Energie: het bezit van kleine, mobiele zonnepanelen is toegenomen van 68% naar 76%.

Wat betreft schoolparticipatie is er een kleine verbetering. In 2024 ging 85% van de kinderen in de schoolgaande leeftijd naar het basisonderwijs en 3% naar het voortgezette onderwijs. Deze percentages zijn in 2025 gestegen naar 87% en 4%. In totaal gaat dus 91% van de kinderen in de schoolgaande leeftijd (6-18 jaar) naar school. De 9% die niet naar school gaat zijn met name oudere kinderen die na de basisschool gaan werken.

In één opzicht constateert AFARD een kleine verslechtering in 2025 ten opzichte van 2024: voedselzekerheid nam af van 93% naar 89%. AFARD denkt dat deze teruggang komt door inflatie van de voedselprijzen en door kleinere oogsten als gevolg van ongunstig weer. Voedselzekerheid wordt door middel van verschillende indicatoren gemeten. De contactpersoon van AFARD in Welle, die het dorp iedere twee weken bezoekt, heeft geen indicatie dat er sprake is van honger of ondervoeding in Welle. Het gaat eerder om een afname van variatie in voeding.

Impact van een Onvoorwaardelijke Cash Transfer (Basisinkomen)



AFARD concludeert dat sinds de lancering van NIDP in augustus 2020 de levensomstandigheden van de inwoners van Welle aanzienlijk zijn verbeterd door de maandelijkse inkomensondersteuning. Gezinnen kunnen nu zelf beslissingen nemen over hoe ze hun leven willen invullen en veranderen. Dit leidt tot positieve veranderingen op veel gebieden van het dagelijkse leven van de inwoners van Welle. Onvoorwaardelijke cash transfers hebben een brede werking en zijn zeer effectief, omdat de ontvangers zelf kunnen bepalen wat hun hoogste noden en prioriteiten zijn. Ook versterken de positieve ontwikkelingen elkaar. Zie het stroomdiagram van de positieve cyclussen die een basisinkomen in gang zet. Dit is slechts een vereenvoudigde weergave: het *community fund*, de empowerment van vrouwen, de verbetering van de biodiversiteit, de toename van samenwerking in het dorp en andere positieve ontwikkelingen ontbreken nog in deze weergave.

Een punt van aandacht is hoe het verder zal gaan na afloop van het project. Zoals al genoemd zijn de bewoners in een bijeenkomst eind vorig jaar op de naderende afloop van het basisinkomen geweest. De diversificatie van inkomstenbronnen in 2025 geeft aan, dat de inwoners van Welle zich al van de dichterbij komende einddatum bewust zijn en zich hierop voorbereiden. Het hele dorp heeft door

NIDP een impuls gekregen en we hebben er vertrouwen in dat veel positieve veranderingen zullen voortduren. Om te beginnen natuurlijk alle collectieve en persoonlijke *assets* waarin is geïnvesteerd: de waterputten, het kerkje, de duurzamere huizen, zonnepanelen, putlatrines, landbouwgrond en vee, en andere productieve en persoonlijk bezittingen. Toch zal het wegvallen van het basisinkomen een grote verandering zijn. Hierdoor zal niet alleen de inkomenszekerheid verminderen, ook zullen sommige van de nieuwe bedrijfjes het moeilijk krijgen omdat hun afzetmarkt in het dorp kleiner wordt. Een van de vragen is of ze dit kunnen opvangen door hun producten en diensten in de wijdere omgeving aan te bieden.



Wacal Rogers investeerde in een kiosk en een kapsalon

We willen nadat het project is geëindigd nog een aantal jaren blijven volgen hoe het verder gaat met de ontwikkelingen in Welle, zodat we kunnen zien of de positieve veranderingen in het leven van de inwoners blijven aanhouden.

1.3 Monitoring door Atego Sub-county

Het project wordt behalve door AFARD ook gemonitord door de lokale en regionale autoriteiten. Deze monitoring is verplicht in Oeganda. Welle valt onder Atego Sub-county en Nebbi District.

Door een multidisciplinair team van Atego Sub-county wordt het project elk kwartaal bezocht. Naast algemene observaties bezoekt het team telkens 2 tot 5 personen en hun huishouden individueel, om een beter beeld te krijgen van de impact van het project. Er wordt gekeken hoe het basisinkomen is gebruikt en hoe het huishouden zich heeft ontwikkeld. De observaties en conclusies in de vier monitoringrapporten van het sub-county team komen overeen met het projectverslag van AFARD. Ten tijde van de bezoeken bleek bijvoorbeeld dat veel inwoners een semi-permanente woning

hadden gebouwd of daarmee bezig waren. Verder investeerden de meeste dorpsbewoners in vee en landbouw. Ook hadden de meeste bezochte huishoudens bomen geplant.



monitoring team bekijkt een van de twee waterputten in Welle

In de monitoringrapporten over het tweede en vierde kwartaal wordt melding gemaakt van verminderde oogsten door ongunstige weersomstandigheden. Dit kan de kleine verslechtering in voedselzekerheid in 2025 ten opzichte van 2024 verklaren die AFARD rapporteert, van 93% naar 89%.

In de monitoringrapporten wordt geconstateerd dat er verlies is van vee door diefstal en ziekte. Dat is eerder ook door AFARD gemeld. Eind 2024 en begin 2025 is er veel vee gestorven door een uitbraak van mond-en-klauwzeer en besmettelijk runderpleuropneumonie. Dit speelde in de hele regio en is inmiddels voorbij. De diefstal van vee is volgens AFARD beperkt gebleven tot twee voorvallen. Ondanks deze tegenvallers is het bezit van vee in Welle door de investeringen van de inwoners toegenomen. Het districtsteam (volgende paragraaf) constateerde eind 2025 dat het vee in Welle gezond is en goed wordt verzorgd.

1.4 Monitoring door Nebbi District

Een multidisciplinair team van Nebbi District bezoekt Welle één keer per jaar in december om de voortgang van het project te beoordelen. Het team oordeelt uitermate positief over het project:

The monitoring team unanimously applauded the NIDP project for the great changes impacted on the community.

Het ziet het project in Welle als een voorbeeldproject en adviseert AFARD en het districtsbestuur om uitbreiding van het project en bredere toepassing van deze aanpak te ondersteunen.

Het monitoringrapport van het districtsteam focust op enkele veranderingen, met name de nieuwe semi-permanente huizen in het dorp, en de investeringen in vee en landbouw. De semi-permanente huizen worden door het team gezien als een belangrijke verbetering in de levensomstandigheden van de inwoners van Welle:

The housing construction represents a critical step toward household stability and improved quality of life. Decent housing contributes to better health outcomes, security, and social standing within the community.



monitoring team bij een van de nieuwe huizen in Welle

Geconstateerd wordt dat het project een 'transformatieve impact' heeft:

- *Visible improvement in beneficiary's living conditions*
- *Holistic approach addressing multiple household needs*
- *Sustainable interventions with long-term benefits*
- *Strengthened community resilience and cohesion*

Enkele lovende citaten van de teamleden:

- Chairperson LC V Nebbi District: *"The transformation we have witnessed [...] is remarkable. This is the kind of development impact we want to see across all sub-counties."*
- Resident District Commissioner: *"The NIDP project demonstrates effective use of development resources. The multi-faceted approach [...] creates lasting change."*
- District Community Development Officer: *"This project exemplifies inclusive development. We are seeing real improvement in household welfare and community morale."*

Het team prijst de geïntegreerde benadering waarbij de verschillende dimensies van armoede gelijktijdig worden geadresseerd en waarbij er een synergie ontstaat tussen de positieve

ontwikkelingen. Ook het eigenaarschap en de actieve betrokkenheid van de gemeenschap worden gezien als positieve kenmerken van het project.

Het team zou graag zien dat meer mensen in aanmerking komen voor het basisinkomen en dat het project uitgebreid wordt naar andere dorpen. Het adviseert AFARD:

- voortzetting en uitbreiding van het project, gezien de bewezen impact
- monitoring van de resultaten op lange termijn
- het zoeken van partners voor opschaling

Het districtsbestuur wordt geadviseerd om integratie van de aanpak in districtsprogramma's te ondersteunen en om cofinanciering van projectuitbreiding te overwegen.

Afsluitend concludeert het monitoring rapport:

The commitment to transparency, accountability, and inclusive development is evident in the project's implementation approach. Moving forward, there is strong justification for continued support and potential expansion of the NIDP model to reach more vulnerable households in Atego sub-county and beyond.

1.5 Wetenschappelijk onderzoek

Wetenschappelijk onderzoek is belangrijk om onze verwachting dat onvoorwaardelijke cash transfers heel effectief zijn te toetsen. We willen de onderzoeksresultaten gebruiken om bredere aandacht te vragen voor deze innovatieve benadering van ontwikkelingssamenwerking, die de macht en verantwoordelijkheid in handen van de ontvangers zelf legt.

Het project in Welle wordt wetenschappelijk gemonitord door onderzoekers van de RUG. Het onderzoek staat onder leiding van prof. dr. Robert Lensink, hoogleraar Financiering en Financiële Markten aan de RUG. Ook universitair hoofddocent Annika Mueller maakt deel uit van het vaste onderzoeksteam.

Eind 2024 zijn de inwoners van Welle en van het controledorp in het onderzoek, Nyakumba, opnieuw ondervraagd. De resultaten van dit onderzoek zijn nog niet geanalyseerd. Dit komt doordat promovenda Lisa van Dongen, die de belangrijkste auteur was van het onderzoeksrapport dat in 2023 is verschenen², in 2025 in de eindfase van haar promotie zat. Inmiddels heeft Robert Lensink laten weten dat het nu de bedoeling is om in maart dit jaar (2026) met de eerste resultaten te komen.



promovenda Lisa van Dongen

² [Elisa van Dongen et al. - LIFE-Basic Income Project in Welle, Uganda - Midline Evaluation Report](#)

In mei 2025 is wel een uitgebreid [artikel](#)³ van de onderzoekers gepubliceerd over de positieve resultaten van het project, in het internationale tijdschrift *Journal of Alternative Finance*. Hiermee levert het project ook een bijdrage aan het wetenschappelijk onderzoek naar onvoorwaardelijke cash transfers. Dit is een van de doelstellingen van INclusion, naast de directe hulp om extreme armoede te verminderen.



de openluchtbioscoop

Het artikel is naast de nulmeting in 2019 en het vervolgonderzoek in 2022, gebaseerd op diepte-interviews van promovenda Lisa van Dongen met leidende personen en andere inwoners van Welle in 2022 en 2024. In het artikel wordt gesteld dat het project in Welle om drie redenen bijzonder is in vergelijking met andere internationale cash transfer projecten: 1) ook kinderen krijgen de cash transfer; 2) het *steering committee* dat de bewoners zelf hebben ingesteld om het project in goede banen te leiden; 3) het *community fund*, dat gebruikt is voor twee waterputten in het dorp en nu voor het kerkgebouw.

In het artikel worden naast de positieve resultaten ook enkele problemen genoemd die optraden. Na aanleg van de eerste waterput ontstonden er spanningen over het gebruik, omdat deze put nog niet voldoende water leverde voor alle waterbehoeften in het dorp. Door het slaan van de tweede waterput zijn deze spanningen verdwenen.

Verder ontstonden er in enkele gezinnen ook wrijvingen, omdat in het project het basisinkomen van de kinderen naar de moeder wordt overgemaakt. Sommige mannen waren het er niet mee eens hoe

³ van Dongen, E.M.A., Lensink, B.W., Mueller, A., (2025). New evidence from a cash transfer program in Uganda. *Journal of Alternative Finance* 2 (2), 211–236.

De volledige tekst is vrij toegankelijk via Pure onder de Taverne licentie via [deze link](#).

die het geld wilden gebruiken. Uiteindelijk zijn ook deze conflicten opgelost, mede door bemiddeling van het *steering committee* en AFARD.



de tweede waterpomp in Welle

Het artikel benoemt naast de positieve impact wat betreft o.a. voedselzekerheid, gezondheid en welzijn, die al in het onderzoeksrapport in 2023 werden genoemd, nog enkele andere positieve ontwikkelingen. Om te beginnen de verschuiving van de schadelijke houtskoolproductie, waarvoor veel bomen werden gekapt, naar met name landbouw en veeteelt. Daarnaast heeft het project een duidelijke positieve invloed op de zeggenschap van vrouwen in gezinnen, en op de sociale cohesie in Welle. Bij dit laatste spelen de waterputten een belangrijk rol, onder meer als ontmoetingsplaatsen. Maar meer nog doordat de vrouwen in het dorp door de waterputten veel meer tijd hebben gekregen voor (ander) werk en voor sociale activiteiten. Voorafgaand aan het project kostte het dagelijks uren om water te halen.

Een duidelijk voorbeeld van de toename van onderlinge samenwerking en hulp is dat de dorpingen gezamenlijk voor een zieke medebewoner de behandeling en het transport naar een ziekenhuis betaalden.

In 2025 is ook het proefschrift van promovenda Lisa van Dongen verschenen.⁴ Dit proefschrift is gebaseerd op het project in Welle, een tweede project dat zich richt op spaarprogramma's, en een veldexperiment. Hoofdstuk drie is gewijd aan het project in Welle. De tekst komt overeen met de publicatie in het *Journal of Alternative Finance*.

⁴ [E.M.A. \(Lisa van Dongen\) van Dongen - Essays on financial inclusion through cash transfers and savings accounts](#)

1.6 Publiciteit

Het wetenschappelijk onderzoek is belangrijk om de voortgang van NIDP te volgen, maar ook als basis om bredere aandacht voor het project te vragen. INclusion is opgericht in de overtuiging dat direct geld geven beter werkt dan veel traditionele ontwikkelingsprojecten. Mensen die in armoede leven weten zelf het beste wat ze nodig hebben en ze zijn zeer gemotiveerd om hun eigen levensomstandigheden te verbeteren. Daarom zijn onvoorwaardelijke cash transfers effectief in het verminderen van armoede en alle problemen die daarmee samenhangen. Ook zijn de kantoor- en personeelskosten bij onvoorwaardelijke cash transfers veel lager dan bij andere projecten. Het wetenschappelijk onderzoek door de RUG, het onderzoek van AFARD en de monitoring rapporten van Atego Sub-county en Nebbi District bevestigen de effectiviteit van het project. Internationale onderzoeken naar andere cash transfer projecten laten hetzelfde beeld zien.



veel inwoners van Welle zijn een kleine handel begonnen

Naast de directe hulp en het wetenschappelijk onderzoek is het breder onder de aandacht brengen van deze nieuwe methode van ontwikkelingssamenwerking, zowel bij andere ontwikkelingsorganisaties als bij het bredere publiek, de derde doelstelling van INclusion.

Net als in de voorgaande jaren is dit in 2025 nog onvoldoende gelukt. Het wetenschappelijk artikel in het *Journal of Alternative Finance* kreeg nationaal en internationaal aandacht in verschillende nieuwsbrieven en op websites van pleitbezorgers van een basisinkomen, maar andere media besteedden er geen aandacht aan. Dit ondanks het verzenden van persberichten en ingezonden artikelen naar vele nationale en regionale media.

Het blijkt buitengewoon moeilijk om de interesse van media te wekken. Dit ondanks het feit dat wat INclusion doet in Nederland nieuw is, en ondanks de bewezen effectiviteit. Media hebben toch vooral oog voor wat overheden en al bekende en grotere organisaties en bedrijven doen. Nieuwe

ideeën worden niet snel opgepikt. Daarbij komt een algemene trend in Nederland en andere rijke landen van meer focus op binnenlandse problemen en afname van belangstelling voor armoede en ongelijkheid wereldwijd en voor ontwikkelingssamenwerking. Er is in de afgelopen jaren fors bezuinigd op ontwikkelingssamenwerking. De grotere, gevestigde organisaties zullen er vanzelfsprekend alles aan doen om hun programma's zoveel mogelijk overeind te houden. Het zal daarom moeilijk blijven om aandacht te genereren voor onvoorwaardelijke cash transfers als innovatieve benadering.

Het is natuurlijk aan ons om daar toch voor te zorgen. Er zijn ook interne redenen waarom de publiciteit in 2025 niet goed van de grond kwam. We hebben er minder in geïnvesteerd, omdat de prioriteit in het afgelopen jaar lag bij de fondsenwerving en een beperking van de uitgaven. Het was het allerbelangrijkste om de financiering van het project in Welle tot en met juli 2027 rond te krijgen. Uiteindelijk is dit gelukt. We zijn de organisaties en personen die ons steunen (zie paragraaf 1.8) hiervoor zeer dankbaar, mede namens de inwoners van Welle.



een van de nieuwe putlatrines in Welle

Publiciteit kreeg door de focus op fondsenwerving in 2025 dus minder aandacht. In 2024 stopte Moniek Rouweler - die tot dan de verantwoordelijkheid droeg voor de nieuwsbrieven, campagnes en publiciteit via sociale media - met haar werkzaamheden voor INclusion. In 2025 vonden we in Mette de Brouwer een gedeeltelijke vervanging. Zij nam de verantwoordelijkheid voor de nieuwsbrieven op zich. Om persoonlijke redenen is zij echter na enkele maanden weer gestopt met haar vrijwilligerswerk voor INclusion.

Zoals al genoemd hebben we geprobeerd aandacht te vragen voor de wetenschappelijke publicatie middels persberichten en ingezonden artikelen. De enige andere activiteit voor publiciteit waarin we veel tijd hebben geïnvesteerd was het onder de aandacht brengen van INclusion en het project in

Welle op een conferentie van de Nederlands Vereniging van Orthodontisten (NVvO). Als uitgekozen goed doel mochten we ons presenteren door middel van een stand en een lezing. Jammer genoeg heeft dit weinig opgeleverd. Het is niet duidelijk waarom, omdat de reacties op de presentatie positief waren. De meest waarschijnlijke reden is dat het moeilijker is om een algemeen publiek te bewegen tot donaties voor onze visie en aanpak - een basisinkomen als effectieve methode voor het verminderen van extreme armoede wereldwijd - dan voor *single issue* goede doelen. Als bijvoorbeeld donaties worden gevraagd voor een school of ziekenhuis, dan is voor de donateurs gemakkelijker invoelbaar wat er met hun donatie gebeurt. Het zal de komende jaren een uitdaging zijn om toch manieren te vinden om een breder publiek te bereiken.



stand op het congres van de NVvO

We zijn heel blij dat we inmiddels een nieuwe vrijwillige medewerker hebben gevonden met een achtergrond in journalistiek en media-analyse, die zich wil gaan inzetten om de communicatie en publiciteit van INclusion goed neer te zetten en een impuls te geven, Merel van der Laan. Het ontbrak ons namelijk in het afgelopen jaar niet alleen aan tijd, maar ook aan kennis en ervaring. Wij denken dat Merel van der Laan met haar opleiding en ervaring veel kan betekenen voor INclusion om de bekendheid met de visie en werkwijze van INclusion te vergroten.

1.7 Organisatie

Alle bestuursleden van INclusion zijn in 2025 aangebleven. Er waren geen wijzigingen.

Wat betreft medewerkers was er zoals in de vorige paragraaf gemeld wel een wijziging. Mette de Brouwer is in 2025 begonnen als nieuwe vrijwillige medewerker. Ze heeft enkele nieuwsbrieven voor INclusion verzorgd, maar is daarna om persoonlijke redenen gestopt.

Aan het einde van 2025 zijn we in contact gekomen met Merel van der Laan, die als nieuwe medewerker Communicatie en Publiciteit ons team in 2026 zal komen versterken.

In 2025 konden we ook een nieuw lid van het [Comité van Aanbeveling](#) verwelkomen, Galina Cornelisse. Het Comité van Aanbeveling ondersteunt en adviseert INclusion. Galina Cornelisse is Hoogleraar Courts and Transnational Justice aan de Vrije Universiteit Amsterdam. In haar onderzoek kijkt ze hoe politieke instituties en juridische kaders zo vormgegeven kunnen worden dat deze rechtvaardigheid bevorderen tussen individuen wereldwijd. Een basisinkomen als effectieve en waardige manier van armoedebestrijding past goed bij haar wetenschappelijk onderzoek en haar persoonlijke overtuiging. Galina Cornelisse is ook plaatsvervangend Oordelend Lid bij het College voor de Rechten van de Mens. We zijn erg blij dat ze met haar kennis en ervaring wil bijdragen aan INclusion. En we zijn ook dankbaar voor haar financiële steun in 2025: bij haar oratie heeft ze in plaats van persoonlijke cadeaus haar gasten gevraagd aan INclusion te doneren!



Wapokra Richard begon een kiosk in Welle

Leden van het Comité van Aanbeveling worden uitgenodigd voor de jaarlijkse live bijeenkomst van INclusion. Die hebben we in 2025 in juli in Utrecht gehouden. Het thema was deze keer de strategie en het beleid van INclusion, nu het einde van het eerste project in zicht komt. Verschillende mogelijkheden zijn besproken. De algemene opinie was, dat het als kleine stichting moeilijk zal zijn nogmaals een groot, langdurig project als nu in Welle te initiëren en dragen, met name financieel. Dat is alleen mogelijk bij een langjarig commitment van fondsen en andere grote donateurs. Dit blijft een optie die we kunnen verkennen, maar de uiteindelijke conclusie van de discussie was dat eerst zal worden geprobeerd om een grotere ontwikkelingsorganisatie te interesseren in samenwerking. Zo'n samenwerking kan op verschillende manieren worden vormgegeven, met een gedeelde verantwoordelijkheid in de planning en financiering en uitvoering, of met een leidende rol voor de partnerorganisatie en INclusion in een adviserende en ondersteunende rol. Wij staan open voor elk gesprek hierover. Ons doel is niet om INclusion als organisatie te promoten, maar om meer bekendheid te geven aan onvoorwaardelijke cash transfers als effectieve methode van

armoedebestrijding en ontwikkeling, en om ervoor te zorgen dat meer organisaties deze methode gaan inzetten.



de inwoners van Welle investeerden ook in transportmiddelen

1.8 Fondsenwerving

In 2024 was de fondsenwerving het grote zorgenkind. Het lukte niet financiers te vinden om de laatste twee jaar van het project in Welle te financieren. Negen aanvragen bij fondsen werden afgewezen.

Wel kregen we in 2024 al de toezegging van Ton aan de Stegge (Purplefield Investments) voor financiering van één vijfde van het benodigde bedrag. Dit legde de basis voor een succesvolle fondsenwerving in 2025. Door bijdragen in 2025 en toezeggingen voor 2026 en 2027 van Stichting Talent, Stichting D.A.S., Mundo Crastino Meliori en nog één fonds dat er de voorkeur aan geeft anoniem te blijven, is nu de financiering van het project zeker gesteld tot en met de einddatum van 31 juli 2027.

Het aantal structurele, maandelijkse donateurs is in 2025 ongeveer gelijk gebleven. Dit was zoals verwacht, omdat we minder energie hebben gestoken in het werven van donateurs door middel van externe publiciteit en activiteiten. De enige externe activiteit waarin wel veel tijd is gestoken - de stand en lezing op het congres van de NVvO - heeft weinig opgeleverd.

Enmalige donaties hebben we in 2025 met name ontvangen dankzij het mooie gebaar bij haar oratie van het nieuwe lid van ons Comité van Aanbeveling, Galina Cornelisse.

2. Plannen voor 2026

Hierbij de plannen voor 2026 in het kort.

2.1 NIDP

Het project in Welle blijft zich positief ontwikkelen. Daarom zijn er geen redenen om veranderingen door te voeren. We blijven het project monitoren door middel van tweewekelijkse bezoeken aan Welle door medewerker Bashir Ibrahim van AFARD, de Yearly Review door de bewoners, de rapportages van AFARD, de monitoringrapporten van Atego Sub-county en Nebbi District, en het wetenschappelijk onderzoek van de RUG.

2.2 Wetenschappelijk onderzoek

Het onderzoeksteam van de RUG wil in maart 2026 de eerste resultaten van het in december 2024 uitgevoerde kwantitatieve onderzoek - interviews met de inwoners van Welle en controledorp Nyakumba - presenteren. We zijn benieuwd naar de veranderingen ten opzichte van december 2022, toen het vorige grote kwantitatieve onderzoek is uitgevoerd.



Welle

Verder hopen we dat in 2026 ook de resultaten zullen worden gepubliceerd van het onderzoek dat in 2024 is uitgevoerd door onderzoekers van de Makerere University Business School in Kampala, Oeganda. Dit onderzoek richtte zich op de invloed van de onvoorwaardelijke cash transfer in Welle op arbeid en inkomen. De studie wacht nog steeds op goedkeuring voor plaatsing in een internationaal wetenschappelijk tijdschrift. We hebben wel de resultaten al mogen inzien. Hieruit blijkt dat het basisinkomen in Welle heeft geleid tot een duidelijke toename in het aantal gewerkte uren en het zelf verdiende inkomen.

Er is in 2025 geen nieuw onderzoek in Welle gepland door de RUG. Het volgende grote, kwantitatieve onderzoek zal plaatsvinden na afronding van het project. Wel zal AFARD in 2026 weer eigen onderzoek uitvoeren naar de ontwikkelingen in Welle.

2.3 Publiciteit

De communicatiestrategie voor 2026 omvat de volgende activiteiten:

- ✓ De nieuwsbrief: deze is met name gericht op de communicatie met donateurs en andere belangstellenden.
- ✓ Sociale media: hiermee willen we een breder publiek bereiken. De communicatie via sociale media zal in 2026 door onze nieuwe publiciteitsmedewerker Merel van der Laan worden geprofessionaliseerd.
- ✓ Persberichten: ook hiermee hopen we een breder publiek te bereiken. Persberichten zullen we met name versturen als er in het wetenschappelijk onderzoek nieuwe publicaties zijn, van de RUG of de Makerere University Business School.
- ✓ Presentaties: op aanvraag geven we lezingen of andere presentaties om bredere bekendheid te geven aan de effectiviteit van onvoorwaardelijke cash transfers en om donateurs te werven.
- ✓ Overige activiteiten of campagnes: op dit moment staan er geen nieuwe campagnes gepland, zoals de Karige Keuken-campagne in 2023 met tv-kok Sandra Ysbrandy. Mocht daar in 2026 weer ruimte voor ontstaan, dan zullen we de ideeën en mogelijkheden verkennen.



Kawambe Doreen verzorgt haar geiten en kippen

2.4 Financiën

De financiering van het project in Welle is zeker gesteld, uitgaande van onze reserves, de toezeggingen van fondsen en de huidige vaste donateurs. Daarom zal er het komende jaar minder nadruk liggen op de fondsenwerving. Het streven blijft wel om het aantal structurele donateurs te vergroten, om daarmee een sterkere basis te hebben voor de continuïteit van INclusion en voor toekomstige projecten.

Actieve werving van grotere financiers wordt weer actueel als de plannen voor een volgend project concreet zijn. Het komende jaar zal de focus echter eerst uitgaan naar een tussentijdse evaluatie van het project in Welle, en het zoeken naar samenwerkingspartners. De resultaten hiervan zullen in belangrijke mate bepalen wat we ons met een volgend project ten doel stellen en hoe het er concreet uit zal gaan zien.



Welle

4. Jaarrekening 2025

De jaarrekening is ook online beschikbaar als pdf: [jaarrekening 2025](#).

Balans per 31-12-2025

	31-12-2025	31-12-2024
Activa		
Vorderingen		
Nog te ontvangen bedragen	1.841	1.841
Vooruitbetaalde bedragen	5.456	5.354
Totaal Vorderingen	7.297	7.195
Liquide middelen	134.620	139.095
Totaal Vlottende activa	141.917	146.290
Totaal Activa	141.917	146.290
Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	3.054	25.327
Bestemmingsreserve LIFE	85.000	85.000
Continuïteitsreserve	26.000	26.000
Totaal Eigen vermogen	114.054	136.327
Kortlopende schulden		
1500 Crediteuren	1.238	671
Btw inkoop, hoog tarief (21%)	-2	-2
Vooruitontvangen bedragen	20.613	613
Nog te betalen bedragen - Community Fund	6.014	8.681
Totaal Kortlopende schulden	27.863	9.963
Totaal Passiva	141.916	146.290

Het resultaat over 2025 ad - € 22.233 is in mindering gebracht op de algemene reserve

Resultatenrekening over 2025

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Baten			
Fondsen	61.500		
Giften particulieren	15.971	13.000	19.131
Giften bedrijven	50		1.200
Legaten/erfenissen	0		6.326
Totale Baten	77.521	13.000	26.657
Lasten			
Cash transfers Welle	85.303	83.610	80.882
Wetenschappelijk onderzoek	672		5.299
Besteed aan doelstelling	85.975	83.610	86.181
Fondsenwerving	6.022		9.084
Organisatie & Beheer	8.737	14.000	7.052
Totale Lasten	100.735	97.610	102.317
Rente baten/Rente lasten	941	0	94
Resultaat	-22.273	-84.610	-75.566

In de Begroting 2025 zijn de lasten m.u.v. cash transfers Welle niet gespecificeerd. Hier zijn de overige lasten opgenomen bij Organisatie & Beheer.

Kasstroomoverzicht over 2025

Resultaat 2025	-22.273
Verandering in werkkapitaal:	
Vorderingen	-102
Kortlopende schulden	17.900
Totaal werkkapitaal	17.798
Mutatie liquide middelen	-4.475
Toelichting liquide middelen	
Stand per 1 januari 2025	139.095
Stand per 31 december 2025	134.620
Mutatie liquide middelen	<u>-4.475</u>

De toename van de kortlopende schulden wordt veroorzaakt door een schenking van een fonds die voor € 20,000,= pas in 2026 en 2027 in de baten worden opgenomen.

Toelichting

Stichting INclusion is niet Btw-plichtig of vennootschapsbelastingplichtig. Stichting INclusion is ANBI erkend onder fiscaal nummer 8170.34.274.

Grondslagen voor de bepaling van het vermogen

Liquide middelen zijn direct opeisbare tegoeden bij Rabobank en Triodosbank

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De baten uit giften worden verantwoord voor de door de stichting ontvangen bedragen zonder dat de door de eigen organisatie gemaakte kosten in mindering zijn gebracht, met uitzondering van de maandelijkse kosten van betalingsdienst Pay Pro die in de mindering zijn gebracht op het bedrag aan particuliere giften.

Baten uit nalatenschappen worden in het boekjaar waarin ze definitief beschikbaar worden gesteld verantwoord als giften. Kosten worden separaat vermeld.

Bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. Er is professionele ondersteuning van een directeur (totaal < 0.3 fte) niet in loondienst tegen een gering honorarium. Deze kosten zijn opgenomen onder de overige bedrijfskosten.

Over deze jaarrekening heeft geen accountantscontrole plaatsgevonden.

Balans

Het vermogen van de stichting is per eind 2025 nog goed om tot begin 2027 operationeel te blijven. Het bestuur voelt de noodzaak om voldoende fondsen binnen te halen om structureel operationeel te kunnen blijven. In 2025 zijn enkele fondsen binnengehaald. Naast donateurs- en fondsenwerving is sinds 2023 ingezet op kostenbesparing.

De Bestemmingsreserve LIFE betreft een bedrag dat gereserveerd wordt voor het uitbetalen van het maandelijkse basisinkomen inclusief het *community fund* voor de periode van 1 jaar

Het uitbetalen van het maandelijkse basisinkomen inclusief het *community fund* aan het dorpje Welle ad € 15,= per bewoner gedurende zeven jaar is gestart op 1 augustus 2020 en loopt dus door t/m 31 juli 2027. Onze huidige reserves zijn samen met de toegezegde bedragen van fondsen voor 2026 en 2027 toereikend om de hele periode t/m 31 juli te kunnen financieren.

De continuïteitsreserve dient ter dekking van de financiële risico's op de korte termijn met als doel het waarborgen dat Stichting INclusion haar activiteiten in de toekomst kan blijven voortzetten. Richtlijn

reserves Goede Doelen: De maximaal toegestane continuïteitsreserve bedraagt anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie.

Resultatenrekening

De ontvangen giften van particulieren zijn t.o.v. 2024 iets gedaald . Uit een oogpunt van kostenbesparing zijn in 2025 minder inspanningen verricht om donateurs te werven dan in voorgaande jaren. In 2025 hebben we middelen ontvangen van enkele fondsen:

Addax Data Science	25.000
Stichting Talent	18.750
Purplefield Investments BV	11.250
Stichting D.A.S.	5.000
Stichting Mundo Crastino Meliori	1.500
Totaal	61.500

Kosten-verdeelstaat

	totaal	cash transfers	fondsen werving	wetenschappelijk onderzoek	organisatie & Beheer
9210 LIFE Betalingen	67.511	67.511			
9211 LIFE Betalingen - Community Fund	7.498	7.498			
4410 Projectkosten	9.464	9.464			
4884 Projectadministratie	830	830			
Totaal cash transfers Welle	85.303	85.303			
4420 Organisatiekosten	3.095				3.095
4430 Wetenschappelijk Onderzoek	672			672	
4450 Fondsenwerving/marketingkosten Direct	5.703		5.703		
4720 Telecommunicatie	231				231
4881 Communicatiekosten	4.801				4.801
4882 Administratiekosten	611				611
4883 Fondsenwerving/marketingkosten Algem	319		319		
Totaal	15.431		6.022	672	8.737

Percentage van de totale lasten dat wordt besteed aan doelstelling:

Cash Transfers Welle	84,7%
Wetenschappelijk onderzoek	0,7%
Besteed aan doelstelling	85,4%
Fondsenwerving	6,0%
Organisatie & Beheer	8,6%
Totale Lasten	100%